

AVFALLSNYTT

FALKÖPING • HJO • KARLSBORG • SKARA • SKÖVDE • TIBRO • TÖREBODA – KOMMUNER I SAMVERKAN

Informationsbrev till alla hushåll i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skara, Skövde, Tibro och Töreboda om vår gemensamma avfallshantering.

15 ÅR MED AÖS

Från årsskiftet kommer även Mariestad och Gullspång att ingå i AÖS-familjen. Här är Annika Kjellkvist, avfallschef Mariestad och Gullspång, tillsammans med förbundets ordförande Martin Odenö till vänster och förbundschefen Lars Persson till höger.

Någon har sagt att tiden går fort när man har roligt och åren med AÖS har verkligen gått fort. Klockan tickar snabbt när det händer mycket och saker förändras. AÖS förste ordförande Lennart Svartvik brukade säga att avfallshantering är det kommunala område som har förändrats mest. Jag är beredd att hålla med. Det är spännande att fortsätta vandrigen uppför avfallstrappan, en trappa som brukar användas som symbol för vår gemensamma strävan mot en hållbar avfallshantering med mer återvinning och återanvändning. Kanske kommer vi tillsammans att nå det allra översta steget där inget avfall uppstår och allt cirkuleras i kretsloppet?

Det kan vara arbetsamt att gå uppför trappor och då underlättar det naturligtvis om man är fler som hjälps åt.

Så tänkte nog Hjo, Skövde och Tibro när de bildade AÖS för 15 år sedan. Då hade man nyligen slutat att lägga hushållsavfallet på soptippen. Ökad miljömedvetenhet och statliga styrmedel var bakgrunden till att avfallet istället hittade vägen till Tekniska verken i Linköping. Efter heta politiska diskussioner som bland annat speglas i boken "I hettan från ångpannan", stod Skövde Värmeverk färdigt år 2005. Nu kunde vi äntligen leverera avfallet på hemmaplan och 1000 långträdare behövde inte längre åka vägen runt Vättern varje år. Närproducerad värme och elektricitet istället för transporter och deponi var ett rejält kliv uppför avfallstrappan!

Nästa stora steg är vi mitt uppe i. Det är sortering av matavfall. Redan nu sorterar hela 25 000 hushåll inom AÖS sitt matavfall. Energiåtervinningen kompletteras i allt större utsträckning av materialåtervinning när matavfallet omvandlas till fordonsgas och näringsrik jord. Framöver kommer vi säkert att ta fler steg, som till exempel textilavfall i form av sliten och trasig textil.

Avfallshanteringen kommer fortsätta att förändras och jag tror att samarbete är nyckeln till framgång. Efterhand har vi haft nöjet att hälsa Falköping, Karlsborg, Skara och Töreboda välkomna till AÖS. Från årsskiftet kommer även Mariestad och Gullspång att följa med på vår gemensamma väg uppför avfallstrappan. Om ytterligare 15 år har vi kanske nått det översta steget?

Lars Persson
Förbundschef AÖS

Joel Moularé, kvartersvärd hos Skövdebostäder, tycker att sorteringen i företagets flerbostadshus fungerar bra.

MATAV FALL = SMART AVFALL

Ungefär 60 procent av landets 290 kommuner samlar helt eller delvis in källsorterat matavfall idag. Sju av dem är AÖS medlemskommuner.

Nyttan med att sortera ut matavfallet är att ta tillvara energin som finns i det. Att rester, rens och skal blir energi och näring som går tillbaka till naturen är väldigt smart, eller hur? Matavfallet som samlas in transporteras till Falköpings biogasanläggning där det återvinns genom rötning. Ur matavfallet kan fordonsgas utvinnas. Matrester innehåller mycket energi och en påse med matavfall räcker till att köra en biogasbil cirka 2,5 kilometer!

Efter utvinningen av fordonsgas blir det kvar en produkt som innehåller all den näring som fanns med från början. Det är växtnäring som kan återföras till kretsloppet i form av gödsel. Sedan starten har insamlingen efterhand blivit mer miljövänlig. De flesta av de fordon som hämtar sopor drivs idag av biogas och på flera sträckor används fordon med två fack som tömmer både brunt och grönt kärl.

På www.jordbruksverket.se och www.avfallsverige.se kan du läsa mer!

Mikaela Johansson Ferm, kock på Karstorps förskola, visar några av barnen hur de ska sortera.

KARSTORPS FÖRSKOLA ÄR REDO

Kommunala verksamheter står på tur att sortera matavfall.

Vi blir fler och fler som sorterar matavfall. Bara under hösten 2015 har bruna kärl delats ut till 4000 enskilda hushåll på landsbygden i Falköping och Skövde. Nu byggs insamlingen ut ytterligare genom att omfatta både flerbostadshus och kommunala storkök. Bland annat så kommer ett tjugotal förskolor i Skövde centralort att börja sortera matavfall. Kommunens måltidschef Helena Gustavsson och fastighetsingenjör Maria Liabäck berättar att förskolorna i centrum, Ryd och Skultorp är först ut.

– Det är ett pilotprojekt som kommer att utvärderas av kommunen, AÖS och verksamheterna efter tre månader.

Förskolorna skaffar själva den utrustning som behövs, till exempel papperspåsar och lämpliga slänganordningar. Det finns ingen standardlösning utan varje verksamhet hittar den lösning som passar dem bäst.

– Till att börja med kommer kärLEN att tömmas varannan vecka men behövs det blir det kanske aktuellt med veckotömning framöver, säger Ellinor Norén Bellino hos AÖS. Förbundet har deltagit vid flera arbetsplatsträffar för att informera kökspersonal om varför man samlar in matavfall och hur sorteringen går till rent praktiskt.

– Ambitionen är att även kommunens grundskolor och gruppboenden på sikt kommer att sortera ut matavfall, berättar Helena Gustavsson och Maria Liabäck.

– Vi börjar med förskolorna dels för att de verksamheterna är lite mindre, dels för att det är bra att barnen lär sig att sortera i tidig ålder.

Sorteringen av matavfallet är en del av det miljöarbete som pågår kontinuerligt i kommunen.

I ALLT SOM RÖR SIG, LYSER ELLER LÅTER...

... finns ett batteri som ska lämnas åter. Du kommer väl ihåg Batterilåten med Electric Banana Band som handlade om att batterier ska lämnas åter? De kan nämligen innehålla kvicksilver, kadmium och bly – ämnen som orsakar stor skada om de kommer ut i naturen. Lösa småbatterier ska lämnas i en batteriholk eller liknande behållare. På www.batteriåtervinningen.se kan du söka efter din närmaste batteriholk. Produkter med inbyggda batterier lämnar du tillsammans med annat elavfall, till exempel på kommunens återvinningscentral.
Källa: www.sopor.nu

SKITENKELT!

Det enda du ska spola ner i toaletten är kiss, bajs och toapapper. Därmed är listan över vad som inte bör spolas ner rätt lång. Varför är det så himla ”knusligt” då? Jo, vattnet ingår i ett ständigt kretslopp och ska vara rent när det återvänder till naturen. Hjälp gärna till så att kretsloppet fungerar. Inga föremål eller farliga ämnen ska ner i avloppet. Exempelvis så har hushållspapper, näsdukar, servetter, våtservetter, tops, bomullstussar, fimpar, snus, bindor, tamponger, kondomer, kattsand, strumpbyxor och plasthöljen till doftblock inte i avloppet att göra.

VAR INTE SÅ SNABB MED ATT KASTA!

Ett svenskt hushåll bestående av fyra personer slänger varje år mat till ett värde av 3000 – 6000 kronor. Mat som hade kunnat ätas upp om den bara hanterats rätt. Tänk på att även små mängder snabbt blir till en stor massa. Om du slänger två skivor bröd i veckan blir det på ett år 3,1 kg matsvinn. Och då är det bara lite bröd. De där brödsnivorna hade kanske smakat riktigt bra om du rostat dem – eller gjort brödkrutonger. Med enkla knep och lite planering kan du göra stor skillnad!

KOMMUNERNA TAR ÖVER INSAMLING AV FÖRPACKNINGAR

Idag ansvarar Förpacknings- och Tidningsinsamlingen, FTI, för återvinningsstationerna där du bland annat sorterar returpapper och förpackningar. Regeringen vill flytta över samlingsansvaret till kommunerna, medan själva återvinningsansvaret ligger kvar hos producenterna. Branschorganisationen Avfall Sverige arbetar med att ta fram ett bra underlag som kan användas för att underlätta en smidig övergång.

VINTERTIPS

Det är mysigt med snö men låt den inte hindra din sophämtning eller slamtömning.

- Snöröj och sanda fram till och runt sopkärlet eller slambrunnen.

Om du sorterar ut matavfall:

- Låt matavfallet rinna av ordentligt innan du lägger det i den bruna påsen. Slå gärna in det som är lite blött i hushållspapper.
- Lägg lite tidnings- eller hushållspapper i botten av påsen.
- Stäng påsen ordentligt så att inte något ramlar ur när du lägger den i kärlet.

VISSTE DU ATT...

... det inte bara är bra om du källsorterar. Det är faktiskt så att du enligt Avfallsförordningen *ska* göra det. Sortera ut förpackningsavfall från annat avfall och lämna det till kommunens insamling eller någon annan med tillstånd att samla in förpackningsavfall.

... från och med den 1 oktober måste butiker som säljer elutrustning ta emot uttjänta elprodukter. I mindre butiker kan du lämna ditt elavfall när du köper en liknande produkt. Större butiker med konsumentelektronik tar emot all småelektronik, mindre än 25 centimeter – även när du inte köper något nytt. Läs mer på www.elkretsen.se

... svenska hushåll håller ut cirka 224 000 ton mat och dryck i avloppet under ett år. I genomsnitt blir det 26 kilo per person. Mycket av det som hålls ut hade kunnat ätas eller drickas upp. Det visar en studie som gjorts i samarbete av Naturvårdsverket och Livsmedelsverket.

... att 45 procent av de som köper och säljer begagnat gör det för att värna om miljön. Det är nästan dubbelt så många som för sex år sedan. Detta visar undersökningar som Blocket låtit genomföra.

VÄLKOMMEN TILL DIN ÅTERVINNINGSCENTRAL

Eventuella ändringar aviseras på www.aos.skovde.se

Falköpings kommun

Falköpings återvinningscentral

Mossvägen 45	
Måndag, onsdag och fredag	07.00–16.30
Tisdag och torsdag	07.00–18.00
Lördag	09.00–14.00

Floby återvinningscentral

Ullenevägen, bakom ridhuset/reningsverket	
Tisdag och torsdag	14.00–18.00
Första lördagen i varje månad	09.00–12.00

Stenstorp återvinningscentral

Utmed gamla vägen mellan Stenstorp och Skultorp, mot Ranstad (gamla Skövdevägen)	
Måndag och onsdag	14.00–18.00

Hjo kommun

Hjo återvinningscentral

Timmervägen 1	
Måndag	09.00–19.00
Tisdag–fredag	09.00–16.30
Lördag	09.00–13.00
Grönt kort,	alla dagar 06.00–21.00

Karlsborgs kommun

Karlsborgs återvinningscentral

Tippvägen 12	
Måndag	09.00–19.00
Tisdag–fredag	09.00–16.30
Lördag	09.00–13.00

Skara kommun

Återvinningscentralen Rödjorna

Centralen ligger på Suez (fd Sitas) avfallsanläggning i Axvall	
Måndag, torsdag	07.00–17.45
Tisdag, onsdag och fredag	07.00–15.45
Lördag	10.00–14.45
Söndag 15/4–15/6, 15/8–15/10	10.00–14.45

Skövde kommun

Risängens återvinningscentral

Komponentvägen	
Måndag	07.00–19.00
Tisdag–fredag	07.00–16.30
Lördag	08.30–14.00

Södra Ryd återvinningscentral

Västra Skogsrovägen, mitt emot Spånvägen	
Tisdag	17.00–20.00
Lördag	09.00–12.00

Stöpen återvinningscentral

Utefter vägen mellan Ulvåker och Stöpen (Allén 25)	
Tisdag	17.00–20.00
Lördag	09.00–12.00

Tidan återvinningscentral

Vaholmsvägen 24, vid avloppsreningsverket	
Tisdag	17.00–20.00
Lördag	09.00–12.00

Timmersdala återvinningscentral

Bäckedalsvägen 10	
Tisdag	17.00–20.00
Lördag	09.00–12.00
Grönt kort,	alla dagar 06.00–21.00

Värsås återvinningscentral

Vid Värsås gamla reningsverk	
Tisdag	17.00–20.00
Lördag	09.00–12.00

Skultorp återvinningscentral

Industrigatan	
Ej inhägnad, öppet dygnet runt	
Här kan du endast lämna återvinningsbart material; förpackningar, metallskrot, träavfall och trädgårdsavfall.	

Tibro kommun

Tibro återvinningscentral

Rydsgatan 9	
Måndag, onsdag–fredag	07.00–16.00
Tisdag	07.00–19.00
Lördag	09.00–12.00

Töreboda kommun

Töreboda återvinningscentral

Borreboda avfallsanläggning, infart från väg 200 strax söder om Töreboda tätort.	
Måndag, torsdag	12.00–19.00
Tisdag, onsdag och fredag	12.00–16.30
Lördag	09.00–12.00

Då har vi stängt!

DESSA HELGDAGAR OCH RÖDA DAGAR HÅLLER VI STÅNGT:

julafton, juldagen, annandag jul, nyårsafton, nyårsdagen, påskaf-
ton, påskdagen, annandag påsk, första maj, Kristi himmelsfärds
dag, nationaldagen, pingstafton, pingstdagen, midsommaraf-
ton, midsommardagen och alla helgons dag.

**ONSDAG 23 DECEMBER HÅLLER INGEN ÅTERVINNINGSCENTRAL
KVÄLLSÖPPET.**